№ 103. Czwartek 6. Maja 1858. Rok wydania 48.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k. Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 29. kwietnia 1858. Na pamiątkę cudownego ocalenia Jego c. k. Apost. Mości naszego najmiłościwszego Cesarza i Pana w 1853 roku postanowiła gmina królewskiego wolnego miasta Drohobycza w Galicyi, wiedziona szlachetnem oraz prawdziwie patryotycznem uczuciem, założyć w Drohobyczu z własnych funduszów niższe gimnazyum; równocześnie prosiła gmina o najwyższe pozwolenie, aby to gimnazyum mogło zwać się „Gymnazyum Franciszka Józefa". A ponieważ deklarowany posag zapewnia temu naukowemu zakładowi urządzenie w ogóle zgodne z systemizowaną organizacyą galicyjskich gimnazyów państwa tej samej kategoryi, zatem c. k. ministeryum oświecenia i publicznych nauk zezwoliło rozporządzeniem z dnia 16. kwietnia 1858 roku l. 3631 na zaprowadzenie komunalnego niższego gimnazyum publicznego w Drohobyczu. Jego c. k. Apost. Mość raczył najwyższą uchwałą z dnia 3. marca b. r. w najmiłościwszem uznaniu patryotycznego sposobu myślenia miejskiej gminy Drohobycza także najłaskawiej zezwolić, aby powyż wymienione niższe gimnazyum było wyszczególnione nazwą „Gimnazyum Franciszka Józefa". Co podaje się do publicznej wiadomości z tym dodatkiem, że zaprowadzenie tego gimnazyum nastąpi już z początkiem przyszłego szkolnego roku.

Wiedeń, 3go maja. Dnia 1go b. m. wyszedł z c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiédniu i został rozesłany XVI. zeszyt Dziennika ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera:

Nr. 63. Patent cesarski z 27. kwietnia 1858, ważny dla całej monarchyi, względem uregulowania stosunków monetarnych i zastosowania nowej waluty austryackiej do zobowiązań wypływających z prawa.

Nr. 64. Cesarskie rozporządzenie z 27. kwietnia 1858, ważne we wszystkich krajach koronnych, względem ściągnięcia papierowych pieniędzy w walucie wiédeńskiej i przedłużenia terminu do wymiany wszystkich innych pieniędzy cesarskich.

Nr. 65. Rozporządzenie ministerstwa finansów z 28. kwietnia 1858, względem nazwy setnych części, na jakie dzieli się złoty reński waluty austryackiej.

Sprawy krajowe.

(Patent względem nowej waluty austryackiej.)
(Dalszy ciąg.)

§. 7. Moneta złota dotychczasowego krajowego stępla, jako prawna moneta krajowa i prawny obieg monety złotej a cechy zagranicznej, jak dalece dotychczas był pozwolony, ma ustać z dniem 1. lipca 1858.

§. 8. Zapłaty, które się należą prawnym tytułem, z opisu przed 1. listopada 1858, a wymówione wyraźnie w pewnej ilości sztuk złota, mają się uiszczać w tych pieniądzach.

Zapłaty, które się należą prawnym tytułem, z opisu przed 1. lipca 1858 „w złocie" albo „w pewnym gatunku monety złotej", mają się uiszczać stosownie do istnących dotychczas prawnych przepisów.

§. 9. Zapłaty, które się należą w pewnym gatunku zagranicznej monety srebrnej, mają się także w tym samym gatunku uiszczać po 1. listopada 1858.

Zapłaty polegające na pożyczkach, które na mocy cesarskiego rozporządzenia z 7go lutego 1856 (nr. 21 Dzien. ustaw państwa) należało uprocentować i zwracać w pewnym krajowym gatunku monety srebrnej, albo w ogóle w monecie brzęczącej, muszą się obliczać według prawnej wartości przy zawarciu kontraktu umówionej monety i według normy oznaczonej w §. 5. tego patentu, a od 1go listopada 1858 należy je uiszczać albo w srebrnych monetach nowej austryackiej waluty, albo w monetach dawniejszego stępla według postanowionej w tym patencie ich wartości.

W Lombardo-weneckiem królestwie, do którego nie stosowało się cesarskie rozporządzenie z 7. lutego 1856, należy z mającemi się od 1. listopada 1858 uiszczać zapłatami postępować również według tych rozporządzeń.

§. 10. Wszystkie zapłaty opiewające na tak zwaną walutę bankową, równie jak wszystkie, w których na mocy patentu z 2go czerwca 1848 i cesarskiego rozporządzenia z 7. lutego 1856 (nr. 21 Dzien. ustaw państwa) banknoty uprzywilejowanego austryackiego narodowego banku muszą być przyjmowane w pełnej imiennej wartości monety konwencyjnej, mogą być uiszczane jeszcze i nadal w ten sam sposób aż do dalszego rozporządzenia.

§. 11. Wszystkie według innej, niż w patencie z 19. września 1857 nakazanej stopy monetarnej wybite krajowe monety srebrne i monety zdawkowe, które obecnie mają obieg prawny, należy, skoro się okaże możność i stosowność, osobnem rozporządzeniem Naszego ministra skarbu ściągnąć i z obiegu wyjąć.

Prawna wartość talara Lewantyńskiego i pozwolony dotychczas obieg zagranicznych monet srebrnych ma ustać z dniem 1. listopada 1858.

§. 12. Zacząwszy od 1go listopada 1858 mają walor prawny poniżej wymienione gatunki monet aż do czasu, w którym każdy z nich będzie wyjęty z obiegu, i w następującej prawnej wartości waluty austryackiej, każdy musi je przyjmować:

	złr.	setnych części
1. Talar włoski czyli skudo	2	10
2. Półtalar włoski czyli ½ skudo	1	5
3. ⅓ = reńskiego czyli cwancygier nowszego bicia $^9/_{10}$ przedni i Lira Austriaca	—	35
4. ⅓ = reńskiego czyli cwancygier dawniejszego bicia $9^1/_3$ łótów przedni	—	34
5. ⅙ = reńskiego czyli 10 grajcarów i ½ = lira	—	17
6. $^1/_{12}$ = reńskiego czyli 5 grajcarów i ¼ = lira	—	8.5
7. $^1/_{20}$ = reńskiego czyli 3 grajcary	—	5
8. Talar koronny	2	30
9. ½ = talara koronnego	1	12
10. ¼ = talara koronnego	—	55
Srebrne monety zdawkowe.		
11. 6 grajcarów czyli szostak z liczbą roku 1848, 1849	—	10
Miedziane monety zdawkowe.		
12. 2 = dwugrajcarówka	—	3
13. 1 = jednograjcarówka i soldo na 5 centesimów	—	1.5
14. Soldo na 3 centesimy	—	1
15. ½ = grajcara i 1 = sztuka centesimo	—	0.5

§. 13. Dopokąd banknoty uprzywilejowanego austryackiego narodowego banku, opiewające na srebrną monetę według konwencyjnej (20 złr.) stopy, na mocy istnących ustaw przyjmowane być muszą za gotówkę, będą mieć walor waluty austryackiej podług normy 105 złr. austryackiej waluty na 100 złr., w konwencyjnej (20 złr.) stopie.

§. 14. Przyjmowania bitych na mocy Naszego patentu z 19go września 1857 monet związkowych (1 = i 2 = talary związkowe) nie wolno odmawiać w kasach państwa, gmin, fundacyi i innych kasach publicznych, ani także nikomu w obrocie prywatnym, a mianowicie w spłacaniu wexlów po pełnej ich wartości 1½ złr., odnośnie 3 złr. waluty austryackiej, a nawet i wtedy nie wolno, jeżeli obowiązek zapłaty opiewa na pewny gatunek austryackich monet krajowych.

Zobowiązania zapłaty opiewające na monetę związkową, muszą być uiszczone w monecie związkowej.

§. 15. Wybite na mocy konwencyi monetarnej z 24. stycznia 1857 1 = i 2 = talary tych państw, które w tej konwencyi miały udział, albo do niej przystąpiły, stawią się w każdym względzie na równi z 1 = i 2 = talarami krajowego wybicia.

(Dokończenie nastąpi.)

Ameryka.

(Negocyacye z Anglią względem handlu z niewolnikami.)

Nowy Jork. 14go kwietnia. *New York Times* pisze z Washingtonu: Zapadła wreszcie decyzya w długiej dyplomatycz-

nej rozprawie między angielskim posłem a jenerałem Cas względem handlu niewolnikami na afrykańskiem wybrzeżu. Jenerał Cas przedłożył wczoraj angielskiemu posłowi notę, która jak dziennik twierdzi i zawiera wprawdzie grzeczną ale stanowczą odpowiedź na zażalenia Anglii, że handlarze niewolnikami używają pawilonu amerykańskiego, i na to, by Ameryka wzmocniła swą eskadrę krążącą na afrykańskiem wybrzeżu. Jenerał Cas nadmienia w tej nocie, że Anglia popiera handel Kulów, a Cesarz Napoleon proteguje wprowadzenie Murzynów na kolonie francuskie, ubolewa, że amerykańskiego pawilonu nadużywają różni żeglarze bez żadnego upoważnienia, lecz nie przypuszcza żadnej w tem odpowiedzialności amerykańskiego rządu. Owszem stara się udowodnić z traktatów, że zjednoczone Stany dopełniają traktatów jak najściślej, i wkońcu odrzuca stanowczo zażądane powiększenie eskadry krążącej nad afrykańskiem wybrzeżem.

Anglia.

(Traktat pocztowy z Francyą. — Petycya za Królem Audy. — Obrady w Izbach. — Projekt reformy w Indyach. — Uśmierzenie niepokojów na Antygwie. — Statek Pelican.)

Londyn, 30. kwietnia. Po długich zachodach i układach powiodło się wreszcie angielskiej administracyi pocztowej zawrzeć przymierze pocztowe z Francyą, co niemały wpływ wywrze także na cały Wschód. Z dniem 1. maja zaprowadzona będzie takzwana tania poczta książkowa na Francyę (Marsylię) do Indyi, Cejlonu, wyspę św. Maurycego, Hongkongu, Wiktoryi, Nowej Walii południowej, zachodniej i wschodniej Australii, Tasmanii i Nowej Zelandyi. Nową tą drogą morską można będzie wszelkiego rodzaju druki wyprawiać do każdego z wymienionych miejsc po cenach następujących: Pakiety aż do 4 uncyi wagi po 6 pc., od 4 do 8 uncyi po 1 szel. od 8 uncyi do 1 funta po 2 szel. i t. d. z dodatkiem jednego szelinga od każdego nowego półfunta wagi. Pakiety wysyłane bezpośrednio na Southampton kosztują jeszcze taniej o jakąś cząstkę ułamkową. Na obudwu gościńcach potrzeba z góry uiszczać portoryum.

W *Izbie wyższej* przedłożył wczoraj hrabia *Albemarle* petycyę 12.000 mieszkańców miast Manchester i Salfold, którzy proszą, aby Królowi audhyjskiemu powrócono tron jego przodków. Lord *Albemarle* oświadczył, że przyjmując petycyę, nie przyrzekał bynajmniej popierać wyrażoną w niej prośbę, bo wcielenie Audhy jest już wypadkiem dokonanym, który niepodobna cofnąć bez niebezpieczeństwa dla angielskiego panowania w Indyach. Z tem wszystkiem nie może mowca przenieść na sobie, aby nie naganić cierpko dotychczasowej polityki zaborczej, która wzniecając nieufność książąt krajowych i niechęć ludności zgubne dla Anglii sprowadza skutki a nadto sprzeciwia się tak zasadom moralności jak i prawom narodów.

W *Izbie niższej* wniósł p. *Spooner* po załatwieniu kilku innych spraw pomniejszych, swoją zapowiedzianą mocyę, aby Izba ukonstytuowała się w komitet, aby wytoczyć obrady nad ustawą co do wyposażenia Maynotha, znanego seminaryum katolickiego w Irlandyi. Mowca domaga się, aby zgromadzenie ujęło zakładowi temu dotchczasowe wsparcie z funduszów państwa. Wniosek przyjęła jedna strona oklaskami, a druga głośnem śmiechem. Przy głosowaniu odrzuciła go Izba większością 210 przeciw 155 głosów. Przeciw wnioskowi temu przemawiał między innymi minister spraw wewnętrznych, odwołując się do tego, że wsparcie to uchwalił sam parlament, niemniej też że nagłe ujęcie dotychczasowej subwencyi jak najgorsze sprawiłoby tylko wrażenie. — Lord Harry *Wane* zamierza w komitecie Izby niższej dla indyjskich rozolucyi wnieść projekt, że od wniosku dawniejszego ministeryum, aby rząd Indyi przenieść, z rąk kompanii na koronę zaszła taka zmiana w ogólnem położeniu rzeczy, że niestosowną byłoby naradzać się nad tym przedmiotem w ciągu bieżącej sesyi.

— Liwerpolska Izba handlowa poszła za przykładem handlowej Izby w Manszestrze i przedłożyła także w formie prośby kilka skromnych propozycyi względem pożądanej formy rządu w Indyach. Te propozycye są następujące:

1) Jednego ministra dla Indyi, prócz rady. 2) Członkowie tej rady mają być wybierani z mężów, co służyli w Indyach. 3) Teraźniejsze korporacye wyborcze, nieobznajmione z stanem Indyi, mają być wykluczone od udziału przy wyborze członków rady. 4) Należyć zaś mają pewne klasy Anglików osiedlonych w Indyach. 5) Pensya dla członków rady po 1000 funtów szterlingów, jest podana za nisko. Niech otrzymają większą płacę albo wcale żadnej; w ostatnim wypadku jednak niepowinnoby się wykluczać członków rady z Izby niższej. 6) Musieliby obok ministra większą mieć władzę niż im zakreśla rządowy bil, jednak nie tak wielką, aby tem samem zmniejszała się odpowiedzialność ministra. 7) Niechaj im będzie poruczone rozdawanie posad. 8) Z czasem trzebaby starać się, aby między wyborcami znajdowali się także i krajowi Indyanie. 9) Aby powyższe propozycye były oddane osobnemu wydziałowi niższej Izby do rozpoznania.

— Do dziennika *Pays* piszą z Londynu, że dzięki zbawiennej pomocy, jaką nadesłał francuski gubernator z Guadeloupe, stłumiono niepokoje na wyspie Antigua. Jestto pożądana wiadomość, gdyż obowiano się, że te niepokoje podburzą także liczną ludność czarnych i zagrożą zniszczeniem okrętowego warsztatu English-Harbout.

Z **Bristolu** donoszą: Francuski wojenny parostatek „Pelican“, który z sztabem francuskich rysowników map morskich wpłynął do portu Cardiff, wywołał między wiernymi poddanymi Jej Mości Królowej niemałe wzruszenie. Parostatek płynął zwolna brystolskim kanałem, powzięto zatem zaraz przekonanie, że jego przeznaczeniem jest robić pomiary wybrzeża dla francuskiego ministra marynarki, a wuja kapitana Hamelina, i że całą uwagę zwrócił na nagie i bezbronne brzegi kanału. Słychać, że parostatek „Pelican“ ma wracać wzdłuż południowego wybrzeża kanału, a przerażeni mieszkańcy z Cardiff uskarzają się, że między Millford Haven a Thorpness Point niema ani jednej warowni. Lecz wiadomo, że parostatek „Pelican“ niemiał żadnego innego zamiaru jak zaopatrzyć się w kamienne węgle.

Francya.

(List Królowy Wiktoryi. — Uczta u marszałka Canrobert. — Poseł do Chin. — Reorganizacya Algieryi. — Minister finansów. — Wiadomości bieżące. — Pobor rekrutów. — Posiedzenia ciała prawodawczego. — Doniesienia z morza śródziemnego. — Independance belge zakazana.)

Paryż, 30. kwietnia. *Monitor* donosi, że lord Cowley doręczył Cesarzowi na wczorajszem posłuchaniu prywatnem odpowiedź Królowej Wiktoryi na list odwołujący hr. Persigny.

— Marszałek Canrobert wyprawił w zeszły poniedziałek wspaniały festyn w Nancy. Zaproszonych było przeszło tysiąc osób a pomiędzy niemi jenerał Reibell z Sztrassburga, jenerał Marcy-Mange z Metz wraz z deputacyą szkoły wojennej, tudzież jenerałowie Ambert, Masure, Dudienne, Dupesme i t. p.

— P. Demergue, były naczelnik bióra p. Pietri został dyrektorem cesarskiego domu przytułku w Vincennes.

— Bazar urządzony w Paryżu na korzyść ubogich Anglików przyniósł 25.000 fr.

— Pan Chaperon zięć księcia Murata, jedzie nie tylko w nadzwyczajnej misyi do Chin jak mówiono, ale owszem ma zająć stale posadę francuskiego posła w Chinach w miejsce p. Bourboulon.

— Ze względu na wzrastające znaczenie handlowe miasta Masah nad Czerwonem morzem mianował rząd francuski wice-konzula w tych stronach.

— Aby naradzić się nad reorganizacyą Algieryi zawiązała się osobna komisya, złożona z senatorów i radców stanu. Narady rozpoczęły się już pod prezydencyą jenerała de Salles.

— Jak wiadomo znalazł minister finansów p. Magne przedkładając swój budżet większy opór w wydziale i całem zgromadzeniu prawodawczem, niżby się spodziewać można w obec dzisiejszego systemu rządu. Powstała ztąd pogłoska, że p. Magne albo zmieni swe ministeryum, alo usunie się zupełnie z służby publicznej. Lecz *Monitor* zaprzecza temu w następujących słowach:

„Ponieważ na nowo rozszerzyła się pogłoska, że ma zajść zmiana w ministeryum finansów przeto upoważnieni jesteśmy oświadczyć, że pogłoska ta najmniejszej niema podstawy. P. Magne posiada jak dotychczas niezmienne zaufanie Cesarza. Zaufanie to mogą tylko powiększyć zarzuty, jakim minister ten podlega, bo ściąga mu je tylko niezachwiana stałość i gorliwość z jaką dopełnia obowiązków i staje zawsze w obronie wielkich i ważnych spraw, które mu powierzono.“

— Dekret cesarski z dnia 27. kwietnia przedłuża tegoroczną sesyę ciała prawodawczego aż do wieczora d. 8. maja. Posiedzenia miały się zamknąć jak wiadomo dnia 1. maja.

— Inny znany już z depeszy telegraficznej dekret cesarski z 24. kwietnia powołuje do czynnej służby żołnierzy z kontyngensu na rok 1856. Kontyngens ten wynosi 42.060 ludzi. Sprawozdanie ministra wojny, marszałka Vaillant, usprawiedliwia niniejsze postanowienie tem, że liczne uwolnienia w piechocie wymagają powiększenia czynnego stanu armii na 392 000 żołnierza, jak przypisuje budżet wojny.

— Jak donoszą z Londynu dziennikowi *Pays*, obejmuje wice-admirał Fanshawe naczelne dowództwo nad średnio-morską flotą angielską, a dotychczasowy wódz admirał Lyons udaje się stanowczo w poselstwie do Stambułu. Wice-admirał Fanshawe ma zatknąć swą banderę admiralską na pokładzie parопływu śrubowego o 131 działach „Marlborough“.

— Rząd francuski musiał już pokilkakrotnie zaprzeczać otwarcie fałszywym i niepokojącym pogłoskom, jakie rozsiewał belgijski dziennik *Independance belge*. Obecnie ściągnął dziennik ten surowsze na siebie rozporządzenie, bo na cały miesiąc ujęto mu debit do Francyi.

Niemce.

(Obrót obligacyi austryackich. — Życzliwość Prus. — Czynności zgromadzenia związkowego. — Wzrost kościołów katolickich. — Wiadomości bieżące.)

Dzienniki niemieckie otrzymały telegraficzną wiadomość z Wiednia, że sprzedaż losów nowej pożyczki loteryjnej austryackiego zakładu kredytowego w Prusiech żadnej na przyszłość nie doznawać będzie przeszkody. *Gazeta wiedeńska* donosiła już o tem przed kilką dniami, a jeden z jej korespondentów berlińskich pisze obecnie pomiędzy innemi: „Znane rozporządzenie król. prezydyum policyi polegało na postanowieniu z d. 5. lipca 1847, które poddanym pruskim pod karą 500 talarów zabrania brać udział w loteryach zagranicznych. Przypomniano temi czasy to rozporządzenie, aby zapobiedz karom, jakie się dość często zdarzają. Wszakże myliłby się, ktoby wnosił ztąd, że zakaz ściąga się do udziału w pożyczce loteryjnej c. k. zakładu kredytowego. Nie zachodzi tu bowiem ten wypadek. Zabroniono tylko handel promesami, które stoją w stosunku do pojedynczych ciągnień. Czy też bliższe wyjaśnienie tego rozporządzenia nastąpi lub nie, to nie może żadnej podlegać wątpliwości, że sprzedaż losów austryackiego zakładu kredytowego żadnej w Prusiech nie dozna przeszkody, co wcale za-

dziwiać nie może, uwzględniając szlachetne dążności, na jakich opiera się przedsiebiorstwo loteryjne."

— Z wzrastającem zajęciem spoglądają wszyscy w Berlinie na uzbrojenia Francyi i najnowsze wypadki we Włoszech. Rzuca to charakterystyczne światło i na wszelką zasługuje uwagę, że u wszystkich osób z zdrowem zdaniem bez różnicy politycznego stanowiska panuje silne przekonanie, że jak tylko wypadki we Włoszech groźniejsze przybiorą znaczenie, Prusy stanąć muszą pod bronią, aby wspierać Austryę i naprawić błędy roku $18\frac{49}{50}$.

Frankfurt, 24. kwienia. Na posiedzeniu zgromadzenia związkowego z d. 22. kwietnia wytoczyły się następujące ważniejsze sprawy:

„Otrzymawszy wiadomość, że w królestwie wirtemberskiem dały się już uporządkować stosunki prawne posiadaczy dóbr ziemskich z koła dawnej szlachty państwa, uchwaliło zgromadzenie na wniosek wydziału podziękować rządowi wirtemberskiemu za udzielone uwiadomienie z tym wyraźnym dodatkiem, że z największą przyjemnością widziałoby zgromadzenie, gdyby w szybkiem przeprowadzeniu ustalonego porządku usunęły się wszelkie dotychczasowe żałoby w pomyślny dla wszystkich stron sposób. Nakoniec na zażalenie niektórych heskich uprawnionych posiadaczy dóbr ziemskich postanowiło zgromadzenie zawezwać rząd elektoratu heskiego, aby przedłożył sprawozdanie z dotychczasowych układów w tej sprawie."

Sztutgarda, 28. kwietnia. W Freudenstadzie i w Schwarzwaldzie zaczęto także w upłynionym roku budować katolicki kościoł. Obecnie wzięli się nanowo do pracy i spodziewają się, że to dzieło zostanie wkrótce ukończone. W katolickim kościele w Kannsztadzie odprawiać się będzie temi dniami pierwsze nabożeństwo. Uroczyste poświęcenie wyznaczone na święta wielkanocne musiano odłożyć na pożniej, gdyż rozmaite do kościoła przeznaczone roboty niebyły gotowe zawczasu. Odtąd przyszły na wieżę nowe dzwony, a wkrótce rozpoczną ustawiać organy. Robią także składki nad budowę katolickiego kościoła w Wildbadzie, wsławionym z pobytu Jej Mości Cesarzowy Rosyi.

Kassel, 28. kwietnia. Elektorski rząd przywrócił dawniejszą ustawę, aby dziewczęta przyjmowane do zakładu położnic w Marburgu podlegały pokucie kościelnej.

Rosya.

(Nowiny dworu. — Stan zdrowia Jej Mości Cesarzowej. — Ściąganie wojsk.)

Petersburg, 24. kwietnia. Pora obecna służy zdrowiu Jej Mości Cesarzowej Matki więcej jak w upłynionym miesiącu. Kaszel z przeziębienia, który był bardzo dotkliwy, ustał prawie zupełnie a Jej Mość Cesarzowa przyjmuje już u siebie zwykłe towarzystwa. Niektóre niemieckie dzienniki zapowiadają podróż Jej Mości Cesarzowej do rozmaitych niemieckich kąpieli, tutaj jednak niewiedzą dotąd jeszcze nic stanowczego, a nawet utrzymuje się dawniejsza pogłoska, że Cesarzowa matka nieopuści Rosyi w tym roku. Ale Cesarz zwiedzi niezawodnie w sierpniu Warszawę, gdzie będzie wielki przegląd trzech pierwszych korpusów, dawniejszej takzwanej czynnej armii. Przed przybyciem do Warszawy albo po odjeździe zwiedzi Cesarz południowe prowincye kraju, a potem wróci do Petersburga na przegląd korpusu gwardyi pod Krasnem. Gdy czytamy tu w niemieckich dziennikach, że ściągnienie wojsk 1, 2, i 3 korpusu do Polski, wpada w podejrzenie, i ztąd wnoszą na wojskową demonstracyę przeciw Austryi, niemożemy wstrzymać się od śmiechu, słysząc jak sobie tłumaczą, zupełnie zwykłe i w każdym roku powtarzające się ściąganie wojsk na musztrę. Gdyby wystawienie wojsk przeciw Austryi, albo przeciw komukolwiek, lub cokolwiek bądź było w zamiarze, natenczas nieściąganoby wojsk znad granicy do Warszawy, jak obecnie, a jeżeli wojska 1go korpusu z Litwy zbliżają się do Warszawy, to także w tym samym zamiarze. Podczas wojny nieściągano wojsk do cesarskiego przeglądu, jednak teraz, gdy wszystko wróciło do dawnego stanu pokoju, odnawia się także i dawny zwyczaj.

Turcya.

(Mehemed Bej przybył do Konstantynopola. — Niepokoje w Palestynie. — Wiadomości bieżące.)

Parostatek Lloyda „Pluto" przybył dnia 29. kwietnia do Tryestu i przywiózł wiadomości z Konstantynopola, które sięgają po dzień 24. kwietnia: Mehemed Bej, renegat Bangya, z Czerkesyi, a którego zasądzenie za zdradę potwierdza się, przybył do Konstantynopola. Wykonaniu wyroku śmierci na nim sprzeciwił się Sefer Basza dla tego, że Mehemed Bej należy do tureckiej armii. Odesłano go zatem pod konwojem do Trebizondy. Pojednanie między Sefer Baszą a Naib Emin Baszą dotąd jeszcze nieprzyszło do skutku, jednak niema wątpliwości, że to nastąpi, gdyż jednemu jak drugiemu jedno i to samo zagraża niebezpieczeństwo. Tymczasem deputowani 12 destryktów stojących pod rozkazami Sefera Baszy mieli zgromadzenie, na którem zobowiązali się dostarczyć na potrzeby armii 105.000 k. zboża i 45.000 funtów masła. Rosyanie z swej strony robią także wielkie przygotowania wojenne.

— Według wiadomości z Jaffy z dnia 8. kwietnia nie ustaje walka między Szejkami Abugosz a Laham; między ich sprzymierzeńcami było już kilka potyczek. Co się nigdy jeszcze nie stało,— odkąd Szejk Abugosz ręczy za bezpieczeństwo w górach Judey, — wydarzyło się teraz; w pobliżu bram Jerozolimy obrabowano kilka osób, a między innymi, ajenta towarzystwa Medżidie, p. Zuridi.

— Salich Basza, który przed kilką laty o zamordowanie bułgarskiej dziewczyny w Warnie, był oskarżony, i wyrokiem konstantypolitańskiego sądu uwolniony, a pożniej mianowany szefem dywizyi przeznaczonej do korpusu wyprawy na Czarnogórę i Hercegowinę, poległ w boju z Czarnogórcami.

Azya.

(Telegram indyjski. — Stan rzeczy w Kantonie.)

Powstańcy wyparci z Luknowa udali się najpierwej w kierunku na północno-zachodnią stronę, a niektórym powiodło się przekroczyć Ganges między Futygurem a Kalpi, jednak konnica wysłana w pogoń za nimi zmusiła ich do odwrotu. Zaś korpus powstańców, których pod Sultanpurem pobił brygadier Frank a później pod Belwą w pobliżu Fyzabadu kapitan Sotheby, zagraża Ghorumpur. Na czele tego korpusu ma być Kur Singh z Arralu. Maun Singh i inni Zemindarowie poddali się, a to ułatwia Anglikom znacznie dalsze prowadzenie kampanii w Audzie. Sir Hugh Rose znajdował się dnia 21. marca o 25 angielskich mil od Ihansi; na przeciw niemu stał korpus powstańców w sile 35.000 ludzi, jak zdaje się gotowych do boju. Balla Sahib, brat Nana Sahiba rabuje i pustoszy Bundelkund. Nana Sahib ma być zawsze jeszcze w Szahjehanpurze otoczony najznakomitszymi naczelnikami powstańców. Dywizya jenerała Roberta wyruszyła dnia 20. marca z Nussirabadu w kierunku na Kotah. To miasto ma znajdować się w ręku powstańców, którzy oblęgają Raa w swym pałacu.

— Jaki stan rzeczy w Chinach, piszą dzienniki angielskie z Hongkong pod d. 15. marca. — Lord Elgin wyprawił się dnia 3. marca na północ, a 9. stanął w Tuhtschofe. W ciągu tego czasu nadeszły do Kantonu rozkazy Cesarza chińskiego, i karcąc surowo postępowanie Yeha, że „barbarzyńców rozdraźnił." Peh (gubernator) i Muh (komendant) odebrali nakaz stawienia się przed sądem wojennym w karnem kolegium, i oraz polecenie cesarskie by się zastosowali do woli posłów mocarstw sprzymierzonych, z czego tłumacz reskryptu cesarskiego wnosi, że memoryał Peha i Muha z doniesieniem zajęcia Kantonu, musiał dojść rąk cesarskich pierwej nim sami zostali pojmani. Bądź co bądź, dosyć że Cesarz wie jakie są żądania mocarstw sprzymierzonych. — Rozkaz cesarski postanawia oprócz tego, ażeby Peh, mimo, że zostaje pod zaskarżeniem, piastował tymczasowie urząd wice-króla na miejscu odwołanego Jeha, a to pokąd nie przybędzie namiestnik po nim. Peh, otrzymawszy taki edykt cesarski, chciał natychmiast wchodzić w układy, lecz nieobecność lorda Elgin nie dozwala żadnych konferencyi. Ale odtąd oświadczenia jego tchną wielką życzliwością, i czego dawniej uczynić nie chciał, teraz sam się oświadczył admirałowi Seymour, że mu da przewodników w czasie expedycyi w okolicę Kantonu. Nie wiadomo nam jednak, co go spowodowało do tej usłużności, czy rozkaz cesarski, czy wiadomość, że admirał francuski nadpłynął z wojskiem w 5000 żołnierza. Może nie wszystkim wiadomo, że i Hiszpania należy do mocarstw sprzymierzonych, i że z Manili nadesłała 500 ludzi okrętem „Durance." Posłowie amerykański i rosyjski odjechali. Baron Gros i francuski z angielskim admirałem bawią w Hongkongu.

Afryka.

(Policya francuska w Alexandryi.)

Alexandrya w połowie kwietnia. Dziennik *Triester Zeitung* pisze, że na prowokacyę francuskiego ajenta policyi, który na wpół piany dopytywał się imienia i nazwiska jednego z sardyńskich poddanych, zebrało się dnia 10. b. m. w pobliżu kawiarni bursy około 2000 ludzi, Włochów, Maltańczyków, Greków a nawet Arabów, aby czytać na murze przybity plakat oznajmiający publiczności postępowanie francuskiej policyi. A głównie zarzucają ajentom tej policyi, że między Włochami chcą wzbudzić rozjątrzenie, aby potem mieć powód do wydalenia. Szef tej policyi p. La Genissel przybył z dwoma ajentami na miejsce, został jednak wygwizdany i musiał się schronić do budynku policyi. W pół godziny przybył Zabit Gassen Basza z pułkownikiem Spech, szefem tureckiej policyi, i tym dopiero powiodło się złagodzić wzburzone umysły, przyrzeczeniem, że będą upraszać Wicekróla, aby znowu kazał rozwiązać się francuskiej policyi, która od swego istnienia dała już tyle powodów do zażaleń rozmaitego rodzaju.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Tryest, 3. maja. Podług wiadomości prywatnych z Raguzy miały wojska tureckie obsadzić Bagnani bez oporu.

Londyn, 1. maja. Jak donosi depesza urzędowa z Alexandryi, wyruszył jenerał Walpole z swoją kolumną z Luknowa w północnym kierunku na Bareilly. Sir Hugh Rose obsaczył Ihansi 22. marca, a bombardowanie zaczęło się 25. marca. Dnia 1. kwietnia przybyło na odsiecz 15.000 powstańców z 18 działami, ale ponieśli klęskę i stracili 1500 ludzi. Nazajutrz obsadzili Anglicy miasto i warownię. Załodze udało się umknąć w nocy z 5. kwietnia, ale doścignioną w ucieczce straciła 3000 ludzi. Anglicy stracili tylko 6 oficerów. Zdobycie Kontahu w krainie Radżputów nastąpiło 30. marca. Pobity 27. marca w Azimghurze oddział angielski należał do 37go pułku.

Z Turynu donoszą pod dniem 1. b. m.: Kawaler Benso przybył tu z Bukaresztu. Saski poseł w Paryżu, p. Seebach, przybył do Turynu i był na prywatnej audyencyi u Króla.

Genua, 2. maja. Cały tutejszy trybunał handlowy podał się do dymisyi. — Dziennik *Italia del popolo* uwolniony został wyrokiem przysięgłych od 19 punktów zaskarżenia, wniesionego przeciw skonfiskowanym w ostatnich dniach numerom.

Wiadomości handlowe.

Lwów, 5. maja. Na naszym dzisiejszym targu były następujące ceny: mec pszenicy (83 ℔) 2r.34k.; żyta (79 ℔) 1r. 25k ; jęczmienia (69 ℔) 1r.18k.; owsa (47 ℔) 1r.5k.; hreczki 1r.39k.; grochu 1r.20k.; ziemiaków 41k.; — cetnar siana 1r.8k.; okłotów 44kr.; — mas krup pszennych 9$^{1}/_{2}$kr., jęczmiennych 5kr., jaglannych 6$^{1}/_{2}$kr., hreczanych 5kr.; mąki pszennej 4$^{2}/_{3}$kr., żytnej 3kr.; piwa zwykłego 8kr., lepszego 10k.; wódki przedniej 26k., 20 stopniowej bez podatku 12$^{1}/_{8}$k. — funt masła 19kr.; smalcu wieprzowego 24kr.; łoju 8kr.; mięsa wołowego 7k. mon. konw.

Kurs lwowski.

Dnia 5. maja.		gotówką		towarem	
		złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	44	4	47
Dukat cesarski	„ „	4	47	4	50
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	8	17	8	21
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	36	1	37
Talar pruski	„ „	1	32$^{1}/_{2}$	1	34
Polski kurant i pięciozłotówka . . .	„ „	1	10	1	11
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	79	20	79	42
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	78	36	79	3
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	83	20	84	—

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 5. maja.	złr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	—	—
„ przedał „ „ 100 po	80	—
„ dawał „ „ za 100	79	30
„ żądał „ „ za 100	—	—
Wartość kupona od 100 złr.	1	22$^{2}/_{3}$

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 3. maja o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% 84—84$^{1}/_{16}$. — Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 95 — 95$^{1}/_{2}$. Lomb. wen. pożyczki z 5% 97$^{1}/_{2}$ — 98 Obligacye długu państwa 5% 81$^{5}/_{8}$—81$^{11}/_{16}$. det. 4$^{1}/_{2}$% 71$^{5}/_{8}$—71$^{3}/_{4}$, det. 4% 64—64$^{1}/_{4}$,— detto 3% 49$^{3}/_{4}$—50. detto 2$^{1}/_{2}$% 41—41$^{1}/_{4}$, detto 1% 16$^{1}/_{8}$ — 16$^{1}/_{4}$. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 97 — —. Detto Oedenburgs. z wypłatą 5% 97 — — —. Detto Peszt. 4% 97 — —. Detto Medyol. 4% 96 — —. — — Obligacye indemn. niższ. austr. 5% 89—89$^{1}/_{2}$,— detto węgier. 80$^{1}/_{4}$—80$^{3}/_{4}$, detto galic. 79—79$^{1}/_{4}$,— detto siedmiogr. 78 — 78$^{1}/_{4}$,— detto innych krajów koron. 84 — 85. Oblig. bank. 2$^{1}/_{2}$% 63$^{1}/_{2}$—64 — Pożyczka loter. z r. 1834 315 — 316. Detto z roku 1839 129$^{1}/_{8}$— 129$^{3}/_{8}$. — Detto z r. 1854 108$^{5}/_{8}$—108$^{3}/_{4}$. Renty Como 15$^{3}/_{8}$—15$^{5}/_{8}$.

Galic. list. zastawne 4% 77—78. — Półn. Oblig. Prior. 5% 87—87$^{1}/_{2}$.— Glognickie 5% 80 — 81. Obligacye Dun. żegl. par. 5% 86—87. — — Oblig. Lloydy (w srebrze) 5% 88—89. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 500 frank. za szt. 109—110. — Akcyi bank. narodowego 972—974. — Akcye c. k. uprzyw. towarzystwa kred. 241—241$^{1}/_{4}$.— Akcye niż. austr. tow. eskomp. 114—114$^{1}/_{2}$.— — Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej kol. — — —. — Detto półn. kolei 180$^{3}/_{8}$ —. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 284$^{1}/_{2}$ — 284$^{3}/_{4}$. Detto kolei ces. Eliz. po 200 złr. z wpłatą 30% 100—100$^{1}/_{8}$. — Detto Połud.-północn. niem. komunikacyjnej kol. żel. 90$^{3}/_{4}$—91. — — Detto cisańskiej kolei żel. 100—100$^{1}/_{8}$ Detto Lomb.-wen. kol. żel. 246$^{1}/_{2}$ — 246$^{3}/_{4}$ — Detto Cesarza Franc Józ. wschod. kol. żel. 189—189$^{1}/_{4}$. Detto losy tryest. 109$^{1}/_{2}$ — 110.— Detto tow. żegl. parowej 538—540. Detto 13. wydania 101$^{1}/_{2}$ — 101$^{3}/_{4}$. Detto Lloyda 375 — 376. Peszt. mostu łańcuch. 59 — 60. Akcye młyna parowego wied. 65—66. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 19 — 20. — Detto 2. wydania 29 — 30. Esterhazego losy 40 złr. 83 — 83$^{1}/_{2}$. Windischgrätza losy 25—25$^{1}/_{4}$. — Waldsteina losy 26$^{3}/_{4}$—27. — Keglevicha losy 14$^{1}/_{2}$—15. — Ks. Salma losy 42$^{1}/_{2}$—42$^{3}/_{4}$. St. Genois 39$^{1}/_{2}$—39$^{3}/_{4}$. Palffego losy 37$^{1}/_{4}$—37$^{1}/_{2}$. Clarego 39$^{1}/_{2}$—39$^{3}/_{4}$

Amsterdam 2 m. 88 l. — Augsburg Uso 106. Bukareszt 31 T. 263.— — Konstantynopol 31 T. —. — Frankfurt 3 m. 105$^{3}/_{8}$ l. —. — Hamburg 2 m. 77$^{3}/_{4}$. Liwurna 2 m. 105$^{1}/_{4}$. Londyn 3 m. 10 — 17$^{1}/_{2}$. — — Medyolan 2 m. 105$^{3}/_{8}$. — Paryż 2 m. 123$^{5}/_{8}$ Cesarskich ważnych dukatów agio 7$^{7}/_{8}$.— — Dtto koron. 14 9—. Napoleons'dor 8 15—15$^{1}/_{2}$. — Angielskie Sover. 10—19. — Imperyał Ros. 8 27 — — Srebro —.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i wekslu.

Dnia 5. maja

Oblig. długu państwa 5% 82; — losowane obligacye 5% — ; obligacye długu państwa 4$^{1}/_{2}$ % 71$^{15}/_{16}$; 4% —; 3% 64$^{1}/_{2}$; 2$^{1}/_{2}$ % —; pożyczka loteri. z r. 1834 —; z r. 1839 — —; z r. 1854 109;— poż. nar. z r. 1854 84$^{1}/_{16}$ Ob. banku — Akcye bankowe 973$^{1}/_{2}$ Akcye zakładu kredytowego 241$^{3}/_{4}$. Akcye kolei półn. po 1000 złr. 1802$^{1}/_{2}$. Austr.-franc. akcye kolei żelaz. po 500 fr. z wypłatą w ratach —; detto z pełną wpłatą 284$^{1}/_{8}$; — kolej żelazna lomb.-wenecka —. Akcye kolei nadciskiej —. — Kolej cesarzowy Elżbiety —. Kolej połud. półn. komunikacyjna —. Akcye żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. 539. Akcye żegl. parowej Lloyda po 500 złr. 370. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego po 500 złr 573$^{3}/_{4}$. Galic. listy zast. 4% —. Oblig. indemn. niż.-austr. —; detto innych krajów koron. —; — detto galicyj. 79$^{1}/_{3}$. detto węgierskie 80$^{5}/_{8}$. Amsterdam —.— Augsburg 105$^{7}/_{8}$ l. Bukareszt 262$^{1}/_{2}$. Konstantynopol —. Frankfurt 105$^{3}/_{8}$. Hamburg 77$^{3}/_{4}$. Lipsk — Liwurna — —. Londyn 10—17$^{1}/_{2}$. Medyolan 105$^{3}/_{8}$. Marsylia — —. Paryż 123$^{5}/_{8}$. Agio duk. ces. 7$^{7}/_{8}$.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 5. maja.

Hotel rosyjski: PP. Korowicki Alex, c. ros. radca państw, z Warszawy. — Jabłonowski Józef, z Dołhego. — Radziejowski Ed., z Dytkowiec. — Hr. Piniński Leonard, z Grzymałowa. — Hr. Russocki J., z Lipicy dolnej. — Nikołajewicz Jerzy, doktor praw, z Uścia — Białobrzeski Stan., z Dziedziłowa. — Lencewicz Erazm, z Zadwórza. — Hr. Dunin-Borkowski Alex, z Winniczek.

Hotel europejski: P. Wąsowski Jan, kanonik, z Komarna.

Hotel Langa: PP Hitzgern Rudolf, c. k. rotm., z Wiednia. — Gelan Karol, c. k. rotm., z Żółkwi.

Hotel angielski: PP. Bromirski Erazm, z Tarnorudy. — Tomasz Rudolf. c. k. porucz., z Sambora. — Turek Maxm., c. k. rotm., z Tarnopola.

Hotel Śliwińskiego: PP. Nahujowski Ant., z Czernicy. — Młocki Kaz., z Sarnek.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 5. maja.

PP. Br. Badenfeld Fr., c. k. porucz., i Br. Ensch Fr., c. k. rotm., do Żółkwi. — Gottleb Wicenty, do Dołhomościsk. — Grabowski Ant., do Budyniec. — Horodyski Lucyan, do Rosyi. — Kopestyński Stefan, do Grabownicy. — Orłowski Kalixt, do Lisowiec. — Hr. Komorowski F., do Łuczyc. — Hr. Krasicki Edm., do Liska. — Mniszkowie Tytus i Stanisław, c. k. porucz. do Rosyi — Malinowski Stan, do Krakowa. — Pajgart Ant., do Wiednia. — Świeżawski Alex., do Szczepiatyna. — Szymanowski Franc., do Bobiatyna. — Lettner Gustaw, c. k. kapitan, do Zarzecza. — Torosiewicz M., do Połtwy. — Wiktor Jakób, do Sękowej woli.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 4. maja.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	322.98	+ 13.4°	58.9	południowy sł.	pochmurno
2. god. popoł.	324 32	+ 19.0°	30.6	połud.-wsch. mr.	„
10. god. wiecz.	324 65	+ 13.7°	41.2	„ „	„

T E A T R.

Dziś na dochód śpiewaka nadwornej opery Jpa Becka opera niemiecka „**Wilhelm Tell.**“

Jutro na scenie polskiej komedye: „**Handel na żony**“ w 1ym akcie i „**Nowy rok**“ czyli „**Karczma i żona**“ w 2ch aktach.

KRONIKA.

W Suchostawie, w obwodzie czortkowskim wszczął się pożar w nocy z 21. na 22. kwietnia, i w kilku godzinach zgorzało 15 domów drewnianych, dach jednego domu do połowy, 1 stodoła i 1 szopa. Dla wykrycia właściwej przyczyny pożaru wytoczono natychmiast śledztwo sądowe.

— Elektryczny telegraf, — tak pisze p. Russel korespondent dziennika „Times“ z obozu sir Collin Campbella, — nie odgrywał od swego wynalezienia nigdy jeszcze tak ważnej roli, jak teraz w Indyach, a osobliwie naczelnemu wodzowi świadczył bardzo ważne usługi. Telegrafem wymierza pochód swym batalionom, oznacza ruchy swej artyleryi i konnicy, telegrafem w jednej chwili zawiadamia się, gdzie pozycya armii jego i jego pomocniczych ludów, koresponduje z jenerał-gubernatorem i z podwładnymi swymi wodzami, prostuje pomyłki i fałszywe wiadomości krajowców, i tem samem oszczędza pracy w sztabie głównym i swym kuryerom, a depesze przecież nic nie tracą, zawsze są jasne i spieszne. Co do odwagi, jaką odznaczają się ci, którzy są przeznaczeni do telegrafowania, będzie dostatecznem nadmienić, że telegraficzny drut pociągniono po raz pierwszy w tej wojnie, wśród nieprzyjacielskiego ognia, i w nieprzyjacielskim kraju. Jak artylerya tak postępował telegraf za nią od stacyi do stacyi, a zaledwie zajął naczelny wódz główną kwaterę na jakiemkolwiek miejscu, i gdzie kilka dni zamyślał pozostać, natychmiast sadzono słupy i drut wyciągano. Telegrafem zawiązano komunikacye z jenerał-gubernatorem w Alahabadzie, z Outramem w Alumbagu, nareszcie z Kalkutą, Madrasem i Bombajem i najodleglejszemi powiatami. Te korzyści głównie przypisać należy gorliwości i zręczności jednego młodego oficera z bengalskiego korpusu inżenierów; wspiera go wprawdzie przytem kilku dzielnych mężów, jednak on pierwszy podał ten plan, i on przewodzi założeniu całej linii z miejsca do miejsca. Młody ten oficer jest porucznik Patrick Stewart. Nieprzyjacielska konnica ściga nieraz jego ludzi kilka mil, albo zrąbie telegraficzny drut w kawałki, działowa kula zgruchocze czasami ich stos elektryczny, a przecież nie ustają w pracy, jak węże przeciskają się przez rozpadliny ziemi i parowy, przebywają rzeki i zarośla, i żaden nie ustąpi, póki nie wzniesie słup po słupie, i zaraz telegrafują wśród grzmotu dział. Gdy sir Colin Campbell był w Kawnpurze, wiedział co Outram zdziałał wprzód, nim nieprzyjaciel ustąpił z placu bitwy. Posuwając się na Luknow postępowała za nim krok w krok i telegraficzna linia, rozbito namiot obok namiotu naczelnego wodza, w ziemi wykopano jamę napełniono wodą, a zaraz spadł drut z wzniesionego słupa i zanurzył się w wodzie, urządzono wszystko i baterya elektryczna rozpoczęła działać. Dzięki nadzwyczajnie suchemu powietrzu i sile słońca, które w tej porze roku okropnie rozpala ziemię, jest zobojętnienie elektrycznego prądu prawie zupełne. Drut jest gruby i niczem nie osłonięty; jest owinięty o szczyt surowego 15 do 16 stóp wysokiego słupa, i przy zwykłym stanie powietrza odpowiada zupełnie temu na co służy.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.* Z c. k. galic. drukarni rządowej.